

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTALAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FÜMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári c/feleque-számla 10,489. szám.

VÁLASZ

Deréki Antal a „Szekely-Udvarhely” szerkesztőjének nyílt levelére.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Hozzám intézett nyílt levelét elolvastam és ennek különösen egy pontja ragadta meg figyelmemet. A nyílt levélnek ezek a szavai: „Akkor mondhatni az egész magyar nemzet bizalommal és teljes odaadással viseltetett a nemzet vezérei iránt, ma azonban még pártunk körében is napról napra nő az elégedetlenség irántuk... Ezek a szavak egy érdekes jelenetet juttatnak eszembe. Egy ragyogó májusi napot, amikor újra éledt a természet, mindent napfény vett körül. Megszűnt a fagy a természetben s a nemzet lelke is felszabadult az alól a fagyos nyomás alól, a mely reá nehezedett. Felcsillant az öröm minden becsületes magyar hazafi szívében s a nemzet megittasulva, mámorosan ünnepelte vezéreit, a kik kormányra kerültek. Apponyi Albert, mint miniszter lépett be a pártkörbe, közénk, politikai barátai közé s a mikor mi lelkes tapsok között ünnepeztük őt, a nemzet vezérét, mint a nemzeti kormány tagját, a mi lelkesedésünk közepette ő hideg maradt s ekkor tette azt az emlékeztető kijelentését: „Kíváncsi vagyok, hogy egy év múlva is így fogtok-e ünnepelni?”

Akkor bántott az a fájó és lemondó hang, melyet ő használt, de az események őt igazolják s a nyílt levél olvasásakor önkénytelenül eszembe jutottak az ő szavai.

Érezte ő, hogy a nemzet minden egyes tagja óriási várakozásokat fűz a működésük elé. A nemzet őket nem embereknek, de félisteneknek tekinti, akiknek csak akarni kell s az ő „legyen” szavukra pillanatok alatt teljeseedik a nemzet minden reménye, minden vágya. Ő igen jól tudta, hogy ez mennyire nem így van! A mi csonka alkotmányunk mellett még a titánok harca is meddő! A míg fennáll az előzetes szentesítési jog, a míg csak olyan javaslatot tárgyalhat az országgyűlés, amelyhez a király előzetes jóváhagyást adott s csak azt a törvényjavaslatot szentesíti, amelyet ő akar, addig ez a nemzet reményeit és vágyait, törekvésit és boldogulását egyszerűen el nem érheti. Az ut, a melyen haladni lehet, igen me-

redék, csak csigalassúsággal lehet felérni a tetőre, még az esetben is, ha félistenek tartják a nemzet szekerének rudját a kezökben.

Jól tudja ezt a nemzet is, de olyan régen vár... s most már ideges és türelmetlen, kezdi elveszíteni reményeit, kezd megingogni a hite s ebben a lelki állapotában érthető, ha még azokban is megingog a bizalma, akik éjjel-napot töltenek a nemzet ügye előbbre vitelének nagy munkájában. Olyan most a nemzet, mint egy nagy beteg, akinek már sok orvosa volt, végre a leg-híresebb tanárt nyerte meg orvosának, de amikor látja, hogy ennek a tudása is véges, ez se segíthet egy-két nap alatt rajta, elveszti a hitét ebben is s lelkét megszállja a kétség. Ilyenkor a környezetre hárul a feladat elkövetni mindent a beteg megnyugtására. A jóakarók tömegének kell körülvenni a beteget, ezeknek kell megnyugtani őt.

Igaza van a szerkesztő urnak, szervezkedni kell! Csak szervezett táborban van erő. Az egyest, ha magára maradt, elfogja a félelem, a kétség, egy szervezett tábor, erős lelkek mindig ébren tarthatnak, újabb és újabb ütközetbe vihetnek, míg végre megjön a siker.

Nagy kérdések kerülnek szőnyegre, újabb ütközet előtt állunk, nem szabad engedni és tűrni, hogy széthulljon még a harc előtt a sereg.

Ha ebben a szervezkedésben, a lelkek ébrentartásában és erősítésében az én erőmre bármilyen mértékben szükség van, parancsoljanak velem, én azt a lobogót, amelyet kezembe adtak, kész vagyok ütközetbe vinni s vele élni, vele halni.

Szerkesztő urnak igaz tisztelője

Dr Kovácsy Albert.

A megbüntetett erény.

Irta: **Dr Nagy György** orsz. képviselő.

Az ujságok írták, hogy Tury Lajost a Ludovica Akadémia harmadéves növendékét kicsapták, a miért egy csolnokról levétette a fekete sárga lobogót. Nem hittem a híreknek. Napokig vártam, hogy meg fogják cáfolni. Hiába vártam. A hír igaz volt!

Megdöbben a lelkem. Szabad, független Magyarországról álmodunk gyáván, meghunyászkodva türjük, hogy arcul verje önértetünket, gunyolja lelkesedésünket a császári önkény szolgálta serege. Jaj annak, ki magyarul mer érezni, magyarul mer gondolkozni. De százszor jaj, ha ka-

tona. Üldözik, vesztére törnek. Tury Lajos esete bizonyítja.

Jól tette, hazafiasan tette Tury, hogy levétette a fekete-sárga zászlót. Joga volt hozzá. Szent megdöntetlen joga: a hazaszeretet joga. Magyar anyának gyermeke csak gyűlölettel nézheti azt a zászlót, mely a zsarnokságnak, a szabadság eltiprásának jelvénye. Nem is magyar, kinek ökölbe nem szorul a keze s nem gyul ki szívében a vágy, hogy ronggyá tépje, összeszaggassa a fekete-sárga lobogót, szabadságunknak szemfedőjét.

Nekünk van szent zászlónk. A háromszínű nemzeti lobogó. Imádságos ajakkal csókoljuk meg selymét. Ha kell vérünkkel szenteljük meg. Ezeréves dicsőségnek, négyszázéves szenvedésnek jelképe, Rákócziinak, Kossuthnak előttünk lebegő lelke. Földre szállott imádság! Más színű zászlóhoz nincs közünk!

Ha jól esik az osztráknak, legyen büszke a maga zászlójára. A sötétség és irigység színeire. Illenek e színek lelkéhez, a gondolkodásához. Beszélhet nekik zászlójuk suhogása vesztett csatákról, retiráló gyávaságról, ártatlanul, orvul kiontott vérről, a vesztőhelyek gyilkosságairól.

De magyar fiutól ne merjék követelni, hogy tisztelje a rudra szegezett hóhér köntöst, a fekete-sárga zászlót. A nemzeti becsület kívánja, követeli, hogy Tury Lajosnak elégtételt szolgáltatassunk. A felébredt nemzeti harag büntesse meg azt, ki Turyt ártatlanul megbüntette. Nem türjük, hogy az önkény üldözőbe vegye a hazaszeretetet. A cseremiszt látókörü osztrák katonai szellem azt hiszi, hogy a Turyknak az iskolából való kizárásával sikerül onnan kizárniok a nemzeti érzést, a mult iránti kegyeletet, a visszafizetésnek szent bosszuvágyát. Csalódik!

Ótt él a Turyak szelleme a kasszárnyában a kardok élén, a szuronyok hegyén, a puskacsövekben. Ma még csak egy csolnak zászlóját veri a vízbe — de holnap? Ez a holnap már nincs messze. A lelkünk érzi. Hallszik már messziről az üzenet. Lehet, hogy véres lesz a holnapnak diadala. De a diadal maga lesz a szabadság, függetlenség.

Boldogok a Tury Lajosok, kik ma már áldozatot hoznak a *holnapnak*. Boldogok, hogy már ma véremlküli harcosai lehetnek a magyar szabadság szent ügyének. Mikor a katonai iskola kapuját kinyitják, hogy azon a kicsapott Tury Lajosok eltávozzanak, a nyitott kapun diadalmasan hatol be az időnek szelleme, a szabadságnak lelke. Csak hadd nyilvánjanak gyakran a kapuk! Hadd szaporodjanak a martirok. Hadd erősödjék a nagy, a hatalmas, a megváltó *holnapnak* serege.

Tury Lajos! A magyarok Istene áldjon meg!

Szekely kiállítás.

Irta: **Solymossy Endre.**

A sepsiszentgyörgyi kiállításra küldendő tárgyaknak már eddig összegyűjtve s vármegyénk Iparfejlesztő bizottságához beküldve kellene hogy legyenek.

Fájdalom, még eddig alig küldött be valami.

Vármegyénk reputációja követeli legfőképpen ezen kiállítás kapcsán tervezett s az egész vármegyére kiterjedő gazdasági akció sürgeti, hogy mentől imponzánsabb mértékben vegyünk részt azon.

A „kimutatási iverk” is csak részben érkeztek be. Ezek még elkedvetlenítőbbek! Hallatlan! Olyan iverk küldettek be, melyeken egyetlen név sincsen!

Hát kérem, melyik község az vármegyénkben, hol a szekely asszonyok nem tudnak fonnai, szóni, varnui? Hiszen nem arról van szó, hogy kik szönek, varrnak eladásra! Hanem, hogy kik tudnak szóni, varnui.

Nagyon kerjük azokat, kiket illet, értsék meg, hogy a kimutatásba mindazokat fel kell venni, kik maguknak, a háztartásuk szükségletére fonnai, szóni, varnui tudnak. A kik jelenleg egy és más elfoglaltságuk miatt tán ebben az évben, tán a mult évben is ugyan nem foglalkoztak, de tényleg értenek ahhoz. Szóval mindazokat, kiknek ezen háziiparban jártasságuk van.

Az „egyéb” rovatba azokat is fel kell venni, kik tán szóni nem tudnak, de varnui igen.

Hiszen nincsen az a szekely községünk, melyben több-kevesebb varrógép ne volna!

Ne kicsinyeljük az ilyen dolgokat, mert gazdasági jelentőséggel bírnak. De másképpen gondolkodnának az illetékes egyének, ha ismernék az alföldi és az erdélyi román nép életet; hol az asszony nép tulnyomó része azt sem tudja miféle fán terem a háziipar! Nem képesek egy kendőt beszegni, egy gombot felvarnui!

Örömmel s elismeréssel láttam, hogy néhány község előjárósága, körjegyzője megértette az Iparfejlesztő bizottság törekvését. Különösen kiemelem Atyha, Oroszhegy és Varság előjáróit.

Felhívás

Szekelyudvarhely kisiparosságához.

Augusztus hó 18-án és 19-én folyt le Pécsen az Országos Iparos Egylet kongresszusa, melynek egyik igen nevezetes pontja Sztérényi József államtitkár nagyszabású beszéde és a kormány iparpolitikájának ismertetése volt. Minket kisiparosokat az államtitkár nyilatkozatának azon része érdekel leginkább, melyben bejelenti a nagygyűlésnek, a kereskedelmi kormányknak a kisiparosság érdekében követendő szociális és gazdasági programját.

Iparos barátaim! mennyi őszinte szeretetteljes jó akarat nyilvánult meg a kormány nyilatkozatában, milyen messze menő támogatásban hajlandó részesíteni a pusztuló félben, tőke és kereskedelmi ismeretek hiányában szenvedő kisipart a jelenlegi kormány, az az államtitkár minden kijelentéséből látható.

És mindezekért a támogatásokért mit követel a kisiparosságtól a kormány? Semmi egyebet, csak azt, hogy szövetkezzünk, hogy támogassuk egymást; hogy szövetkezzünk a magunk hiteligenyeinek kielégítésére;

szövetkezzünk a magunk anyagának beszerzésére; szövetkezzünk a saját terményeink értékesítésére, természetesen kereskedelmi alapon. De hogy ezt az üdvös és áldást hozó reformot megvalósíthassuk, hogy annak minden kisiparos részese legyen, mindenekelőtt szükséges egy olyan összekötő kapocs létesítése, mely minket egy táborba tereljen és ezt kedves iparos barátaim csakis az ipartestület létesítésével valósíthatjuk meg.

Fel tehát iparos barátaim! ne ki-méljünk fáradtságot; törjük meg magunk között azt az átkozott közönyt, mely egyenesen a megsemmisüléshez vezet. Közeledjünk, szeressük egymást, mert nagy átalakuló reformokat csakis egymás iránti szeretettel és bizalommal lehet kivívni. Szerényi államtitkár ur beszédeben kijelentette, hogy az új ipartörvényekben gondoskodva lesz az iparosok szervezetről; kötelező lesz az ipartestület minden kisiparosra; addig is, míg ez a törvény megvalósul, iparkodjunk kényszer nélkül magunk között megcsinálni az ipartestületet. Mert e testület nélkül elkallódunk, hisz máris látjuk, hogy nyom bennünket egyik oldalról a töke és a gyáripar, más oldalról pedig munkásaink folyton megújuló követelése.

Statistikai kimutatás igazolja, hogy a mai kisiparosság tekintélyes része körülbelül 64 százalék, segédszemélyzet nélkül dolgozik, vagyis segéd és tanonc hiányában maga kénytelen dolgozni. Mít jelent ez iparos barátaim? azt, hogy szegényedünk, szegénységben szenvedünk, közeledünk a tönk széléhez.

Fel tehát! itt a legjobb alkalom a kormány támogatását kérni; más város kisiparossága ipartestülete után messze menő támogatásban részesül, csak mi székeludvarhelyi kisiparosok vagyunk elmaradva, mert nem akarjuk felismerni a helyzet komolyságát. És mi ennek az oka? az ipartestület hiánya; nincsen olyan szervezetünk, a hol ipari érdekeinket megbeszélve, sérelmeinket a kormány elé juttathatnók.

Midőn ezen felhívásomat közreadom, teszem azt az összes kisiparosság érdekében; céloom az, hogy felrázzam iparos barátaimat az örökös nembánomság alól, mert midőn a kormány célja, hogy a kisiparnak továbbra is termelő tényezőnek kell megmaradni és a gyári versennyel szembe szállni, minden egyes kisiparos kettős büntetést el nemzete és önmaga ellen, ha elmulasztja az alkalmat felhasználni.

Fel munkára iparos barátaim! felhívásom ne legyen pusztában elhangzott szó, egyesüljünk, szervezkedjünk és csináljuk meg egyetértve az ipartestületet.

Nagy János, iparos.

KÜLÖNFÉLÉK.

Haza — Amerikából.

Foszlóban a kék színű mesefátyol. Rég kimerültek Eldorado ország aranybányái; legenda már a sok millió dollár, amely a hirtelen meghalt amerikai nagybácsik örökösire vár. Óceánjáró hajók még mindig ezren kívül viszik ki azokat, akik megunták a hazát és vannak még itthon ábrándos fejú romantikusok, akik sóvárogva gondolnak Amerikára, ahol csak le kell hajolni aranykért és kincsekért, de...

De mi történik? Jönnek vissza a magyar munkások Newyorkból, Csikagóából, Pittsburgból, Kalifornia államból, a Pacific railway összes állomásairól, jönnek vissza a hűtlenül elhagyott hazába. Nincs többé arany az aranybányákban, gyufaskatulyák nem lehet naponta ezer dollárt keresni, máról holnapra nem lehet többé a newyorki piacon meggazdagodni. Ellenben munka sincs többé a mézzel-tejjel gazdag Kánaánban.

Ez a legújabb hír. Az Egyesült államok kormánya hadat izent a trösztöknek s a trösztök felvették a harcot. Egyszerűen azzal fenyegetőznek, hogy beszüntetik az üzemet és elbocsájtják munkásaik nagy részét.

Valami feszültség, vészjelzőlő várakozás van a levegőben; a jóllakott béka puffadtsága és mozdulatlansága a kép, amely az amerikai tultermelet jellemzi. A nagy amerikai jólét az ő fizikai dekadenciájával immár kezd veszíteni vonzó erejéből.

A magyar munkás újabban úgy szólva kéjtakásokat tesz Amerikába; körületekintget az ígért földjén, de bármerre néz, vigasztalannak látja a helyzetet és siet vissza Magyarországra. Jön vissza a trencsénmegyei tót, az alföldi zsellér, a máramarosi rutén és jönnek vissza lassacskán a mi kivándorolt székely atyafiaink is; minden Cunard-hajónak megvan a három négyszáz visszavándorlója.

A nemzet testéből szakadatlanul ömlött a vér kifelé, kezdünk már kimerülni s a levegőben Cassandra-jóslások és hollókarogások röpködtek. Hirtelen változik a helyzet. Amerikában most talán nehezebb dolog munkához jutni, mint nálunk. A munkabér még elég magas ugyan, talán magasabb mint nálunk, de már nem kapkodnak munkások után, mint hajdanában. Az amerikai munkaadó a nagyvállalkozó, a gyáros, az amerikai vasutak babéraikon pihennek, milliárdjaikat és milliárdokat paragon hevertetik és vállat vonogatnak a kormány fenyegetéseire.

— Beszüntetjük az üzemet, mondogatják, — és kezdik elbocsátani munkásaikat.

Hogy mindez Amerikában nem sok jóra fog vezetni, az bizonyos. A töke túltengése nem egészséges evolúciója a gazdaságos életnek; hogy ennek a tulhajtásnak súlyos reakciói fognak Amerikában bekövetkezni, azt már sejtethetjük.

Annál örvedetesebb a visszavándorlás jelensége reánk nézve. Észre tér a megtevesztett munkások egész tömege, szomorú tapasztalatai ráveztetik az igazságra. Az igazság pedig ma az, hogy a néhány fillérsnyi munkabérkülönbség nem ér fel azokal az előnyökkel, amelyeket az otthon nyújt a dolgos kéznek. Elvégre is mi nem vagyunk az utolsó ország munkabérek szempontjából; újabban pedig éppenséggel javult ebben a tekintetben a helyzet. A gazdasági fejlődés szigorú természeti törvényeinél fogva nálunk is változhatatlan tényként állítja be a fokozatos javulást s ha a mostani kivételes drágaságtól eltekintünk és tekintetbe vesszük, hogy örökké ez az állapot nem tarthat, bátran kijelenthetjük, hogy csakhamar el fog érkezni az az idő, amikor a magyar munkás jobban fog boldogulni idehaza, mint túl az Óceánon.

Ma még csak három-négyszázankint hozza vissza a hajó a kivándorlottakat a hazába. Idővel bizonyára ki sem fog vándorolni a komoly munkás és lesz idő, amikor csak kalandvágy fogja kikergetni szülőföldjéről a magyart. Egyelőre elégedjünk meg ezzel a kevés hazaérkezéssel és nyugodjunk meg abban a tudatunkban, hogy kikerülhetetlen szociológiai esemény előtt állunk: a kivándorlás megszűnése és egy nagy visszavándorlás kezdete előtt.

— R. Keserő labdacok, a Bömbölde részére.

Sign: Hetenként egy adag.

Senki azt nem tagadhatja, Halad Udvarhely városa, Ha másban nincs haladásunk, Térdig a szemétnben járunk.

Sóprés minnek volna nekünk, Abba nem fáj a mi fejünk; Sőprésem mint azelőtt, Ki-ki saját háza előtt.

Kossuth névnap, Árpád ünnep Nem kell már, csak az ördögnek! Hazafiság? Merő frázis! Jobb annál még a jó bor is.

A koresmáros csak hallgatja Fejét meg meg csóválgatja; Haj ha ugy mint régen volna, De sok bora is elfogyna S abból mennyi haszna volna.

Dr Veritás.

— Udvarhelyvármegye igazolóválasztmánya 4714—1907. alisp. sz. alatt ezennel körhírré teszi, hogy folyó évi szeptember hó 10 én délelőtt 10 órakor a vármegyeház kis tanácstermében a vármegyei legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékének kiigazítása végett ülést fog tartani. Ezzel kapcsolatban, hivatkozással az 1886. évi XXI. t. c. 27. § ára figyelmeztetjük mindazokat, kik az említett törvényeikk 26. szakaszában körülírt kétszeres adószámitás kedvezményét igénybe kívánják venni, hogy ebbeli igényük érvényesítése végett az ülés berekesztéséig az igazoló választmány előtt szóval vagy írásban jelentkezni és jogosultságukat igazolni kötelesek.

— Képviselői beszámoló. Biztos forrásból vesszük a hírt, hogy Dr Kovács Albert Székelyudvarhely országgyűlési képviselője október hó közepén tartja városunkban beszámoló beszédét, mely alkalmattal az általunk már régen sürgetett függetlenségi és 48-as pártot is szervezni szándékozik. Örömmel vesszük erről tudomást, mert a küszöbön álló vármegyei tisztújításra nézve sem lesz közömbös, hogy az alkotmányvédő függetlenségi párt akkorra teljesen szervezve legyen, és annak eszméit vihesse bele a választási küzdelembe.

— Árpád-ünnep. A pusztaszeri síkon álló millenáris emlékmű előtt, szeptember 15 én vasárnap délelőtt 9 órakor országos Árpád-ünnepet rendeznek, az első honszerző fejedelem halálának ezer éves évfordulóján. A legközelebbi vasuti állomás Kistelek, honnan az ünnepély színhelye, kocsin háromnegyed óra alatt érhető el. A kereskedelmi miniszter ez alkalomból szeptember 8-tól 22-ig érvényes feláru menettérti jegyeket engedélyezett a Máv. összes vonalaira. Igazolvány iránti kérvények „A Pusztaszeri Országos Árpád-ünnep rendező-bizottsága”-hoz, Budapest IX. Lónyai utca 4/c cím alatt intézendők.

— Átbelyezés és kinevezés. A valás- és közoktatásügyi min. György Sándor agyagfalvi állami elemi iskolai tanítót jelen minőségében a bögyözi állami elemi iskolához helyezte át és helyébe Benedek Ignác felsőgelléri tanítót az agyagfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— Egy nagybirtok eladása Udvarhelymegyében cím alatt rendkívül érdekes cikket kaptunk lapunk zártakor, melyet jövő számunkban fogunk közölni. Előre felhívjuk rá olvasóink és a nagy közönség szíves figyelmét.

— A villamvilágítás előmunkálatai városunkban most már serényen folynak és így mindinkább megszilárdul azon reményünk, hogy nemsokára eltűnnek utcáinkból az almatagon pislogó petroleum lámpások és helyükbe az intenzívebb villamvilágítás lép. A vezetékét tartó fenyőszálat a héten rakták le az illető helyeken, és a jövő hét folyamán már a felállításukon és a hálózat vezetéken is dolgozni kezdenek.

— Házasság. Mészáros Zoltán helybeli intelligens és általános szeretetnek örvendő fodrásziparosunk, e hó 10-én délután 4 órakor tartja esküvőjét Orbán Dénes kolozsvári polgárkedves leányával Katinkával, a kolozsvári Belfarkasutcai ev. ref. templomban. Tartós boldogságot kívánunk az új párnak.

— Kossuth Ferenc a „Hir” első számában a következő nagy horderejű nyilatkozatot tette: A függetlenségi propaganda mindig időszerű, mert a függetlenségi elvekben üdvözülhet csak a nemzet. Ezeknek a diadala biztosíthatja csak a magyar nem-

zetnek és a magyar államiségnek jövőjét és ezzel kapcsolatban a magyar királyi vér rendületlenségét. A függetlenségi politikának azonban most nem lehet kizárólag ideális alapokon nyugvó politikának lennie, mint ahogy volt és lehetett, sőt lennie kellett, midőn az ország kisebbségének volt csak politikája. Most midőn az ország többsége áll a függetlenségi zászló alatt, akkor a függetlenségi párt alkotásra köteles. Aki pedig alkotni van hivatva, sőt erre köteles, szem előtt kell, hogy tartsa Kossuth Lajosnak azt az elvét, hogy a „politika az exigenciák tudománya.” Az elvűségnek, a tiszta hazafiságnak, a lelkiismeretességnek kell megvonni tudni a határokat a térben és időben, amelyeken belül a függetlenségi párt mozoghat az alkotás terén és amelyen túl nem lehet sem térben, sem időben. De az adott és hosszú ideig előreláthatólag adottnak is maradó helyzetben az alkotás egy elvi magaslaton álló párt számára áldozással és önfeláldozással jár; azonban ha vannak kitűzött célok, melyeket a nemzetnek el kell érnie, megköveteli a nemzet jövője, hogy a függetlenségi párt legyen az, mely megvalósítja a célokat a nemzettel és a nemzetért, nem pedig a nemzet nélkül és a nemzet ellen, mint ahogy például a haladók akarták megvalósítani az általános szavazati jog elvét. A függetlenségi lapok, melyek a pártot e hivatásában támogatják, hasznos és hazafias propagandát csinálnak és működésük nemcsak aktuális, de hazafias is. Azok ellenben, amelyek a helyzet nehézségeit kiélesítve, a párt által meghozott áldozatokat kiszinezve, úgy hiszik szolgálni a függetlenségi elveket, hogy elfeledést fognak rá azokra, akik erősen körvonalazott célok eléréséért a megévőt használják fel arra, hogy alkotmányos uton elérjék céljaikat, ezek — és fájdalom ilyenek is vannak — a midőn függetlenségi zászlót lobogtatnak, meglehet, hogy öntudatlanul, ellenségeivé válnak a függetlenségi eszméknek és megrontóivá a függetlenségi pártnak. Egy függetlenségi kisebbségnek is ártana a tullicitalás; egy függetlenségi többségnek pedig a hazára nézve áldásos működését rendkívül megnehezíti, mert tulságos próbára teszi az önfeláldozást.

— Az első minisztertanács. A kormány tagjai szabadságukról szeptember első napjaiban visszaérkeznek a fővárosba s ekkor valamennyi miniszter átveszi miniszteriuma ügyeinek vezetését. Az első minisztertanácsot szeptember kilencedikén fogják megtartani. Ez alkalmattal tárgyalják az egyes miniszteriumoknak az 1908. évre szóló és már teljesen elkészített költségvetését. Csak egy későbbi minisztertanács fogja megállapítani az október tizedikén összeülő parlament munka-programmját.

— Halálozás. Mély megdöbbenéssel vettük legközelebbi lapunk zártakor a lesújtó hírt, hogy Molnár Emil, a „Székely Újság” szerkesztője, a függetlenségi és 48-as párt egyik lelkes harcosa vasárnap este egyegyed 10 órakor, életének legszébb virágzásában, 26 éves korában meghalt. Már régen beteg volt az a szervezet, mely erős lelkét hüvelyül szolgálta és még sem hittük, hogy ilyen hamar legyőzze az irgalmatlan halál. Egy rövid, de szép és sikereiben gazdag pályafutásnak vetett véget az enyészet hatalma. Molnár Emilben egy törhetetlen, lelkes hazafi dőlt a sirba; egygyel ismét kevesebben vagyunk és fájdalom ez az egy a legjavából való volt. Helyét majd betöltik, a világ tovább folytatja megszokott körforgalmát, de mi azért kegyelettel örizzük meg a jó hazafi, a lelkes Kossuth-katona emléket! Legyen pihenése oly csendes, mint a minő zajos áldásos élete és működése volt. Temetése szerdán délután volt óriási közönség részvétele mellett. Jó barátja Dr Nagy

György könnyekig meghatottan tartotta koporsójánál a bucsubeszédet, mely a jelenlétet mélyen megindította.

— A ref. kollegiumban a beiratások szeptember 2., 3. és 4-ik napjain délelőtt 9—12 ig és délután 2—3-ig eszközölhetők. A javító és felvételi vizsgálatok, melyre előzetesen kell jelentkezni a beirási napokon délután 3 óráig kezdve tartanak meg. Az év ünnepélyes megnyitása szeptember 5-én délelőtt 10 órakor lesz az intézet nagytermében.

— **Jászai Mari** a „Nemzeti színház” kiváló nagy tragikai művésznője Szovátán tölti szünidejét; vasárnap délután az iskola udvarára gyűjtötte össze a falu népét és előadást tartott nekik a váltóról és a pálinkáról; majd Endrői Sándor néhány versét, végül pedig a Szózatot szavalta el óriási hatással. Szép és nemes feladatot teljesített a nagy művésznő, midőn csodálatos művészetének erejével a népnek épen azt a két nagy betegségét igyekezett gyógyítani, mely leginkább pusztítja életerejét. Köszönet és hála illeti a nép nevében.

— **Az ev. ref. egyházkerület Igazgatótanácsa** Kolozsvárt augusztus 22-én báró Bánffy Dező egyházkerületi főgondnok elnöklésével ülést tartott, melynek eredményéről a következőkben számolhatunk be: Az etédi erdő faanyagának nyilvános árverésen való eladása engedélyeztetett. A székelymagyarósi iskola közsegívé tétele engedélyeztetett, a szerződésben azonban kösse ki az egyházközség, hogy az iskolának esetleges további államosítása csak a ref. egyház most kikötött feltételeivel lehetséges. Az udvarhelyi egyházmegye esperesévé Vajda Ferenc lelkészt megválasztván, az erről szóló jelentés tudomásul vétele mellett, jelenkor megválasztott esperest üdvözlő az igazgató tanács. Az esperessé választott Vajda Ferenc helyébe — ki hivatalból tagja a közgyűlésnek — az udvarhelyi egyházmegyében új egyházi képviselő választandó.

— **Az unitárius egyháznak** Csókfalván legközelebb tartott zsinatáról kiegészítőül még a következőket közöljük: A tanári állások betöltésénél a székelykeresztúri gimnáziumhoz rendes tanároknak Gálfalvi Sámuel, Nagy Lajos, Szentmártoni Kálmán, helyettes tanároknak Lőrinczy Géza, Péter Lajos és Fogarassy Géza választották meg. Sándor János székelykeresztúri igazgató nyugdíjaztatása iránti kérvényét a legnagyobb sajnálattal vették tudomásul. Egyházi tanácsosoknak megválasztották: Barabás András udvarhelyi. árvaszéki elnök és Imreh József. Az ünnepségek kiemelkedő pontját a vasárnapi és hétfői istentiszteletek képezték. Az első napon Vári Albert udvarhelyi lelkész mondott nagyszabású, remek beszédet, mely a hallgatóságra mély hatást gyakorolt és a kitünő lelkész kiváló szónoki kvalifikációját fényesen érvényre juttatta. Hétfőn történt a tizenöt ifjú pap felszentelése, kikhez az agg főpásztor intézett megható beszédet. Ferenc József püspök kíséretével kedden délután 2 órakor utazott el Csókfalváról, a falu népének lelkes tüntetése mellett.

— **Beiratás.** A helybeli szent Ferenc rendi barátok vezetése alatt álló róm. kath. elemi fiú 6 osztályú iskolába a beiratások szeptember 1-én kezdődnek; feivételnek azok, akik 1907. évi augusztus 31-ig a 6 évet betöltötték és a 12 évet túl nem haladták. Tandij az eddigi 8 korona helyett 4 korona. A szegény és szorgalmas jó viseletű tanulók tanszerekkel és könyvekkel láttatnak el. A tanév kezdete szeptember 1-én. A tanév kezdete szeptember 1-én. A tanév kezdete szeptember 1-én.

— **A pánádi vérfürdő.** Pánád községébe, amely Balázsfalva közelében van, augusztus 24-én, a csikszeredai

24-ik honvédgyalogezred negyedik zászlóalja érkezett gyakorlatra. Este a tisztikar az oláh iskolában vacsorált, amikor egy tömeg oláh támadta meg az épületet. A tömeget állítólag egy oláh ember izgatta fel, akit egy tiszt rendreutasított, mert kalappal a fején és pipával a szájában lépett a szobájába. A tömeg, mely botokkal, kapákkal és kövekkel volt fel-fegyverkezve, oly fenyegetően viselkedett, hogy a zászlóaljparancsnok riadót fuvatott és egy század katona szuronnal verte szét a tömeget. A rohamnál három ember meghalt, egy haldoklik; ezeken kívül még három halálosan megsebesült, huszonketten pedig könnyebb sérüléseket szenvedtek. Ugy a katonái, mint a polgári hatóságok megindították ez ügyben a legszigorúbb vizsgálatot.

— **Értesítés.** A helybeli református leányiskolába a beiratások szept. 2-án kezdődnek és bezárólag szept. 6-ig tartanak. Beiratási díj fejében, minden gyermek után egy korona fizetendő. A tandíjmentesség iránti kérések, a beiratás alkalmával adandók be az ig. tanítónőhöz. A tanév ünnepélyes megnyitása 7-én d. e. 8 órakor lesz. A tanítás 9-én reggel 8 órakor kezdődik. Székelyudvarhely, 1907. aug. 31. Az igazgatóság.

— **Köszönet.** A f. hó 25-én Paktfalván rendezett táncmulatság alkalmával felülfizettek: Ferenczy Ferenc 5 K, Ravasz Miklós 1.20 K, Balázi Dénes 1.20 K, Imrich Vilmos, N. N. 1—1 K, Ferenczy Gáborné, Szabó Gáborné, N. N. 40—40 f. N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. 10 f. N. N. 10 f. N. N. 1 fillér. Fogadják érte a rendezőség köszönetét.

— **Új gyár Parajdon.** A kiskülföldi h. e. v. részvénytársaság Parajdon marónatron és klór előállítására új gyárat létesít.

— **Kertész Albertné F. Lujza** zeneszerzőnő még egy pár üres órára zongora-tanítványokat elfogad. Tanít kezdőkül a legmagasabb iskoláig. Nem tömeges tanítással, hanem külön minden növendék egy teljes óráig nyer lelkiismeretes és alapos gyakorlati és elméleti oktatást. Ugyanott francia, német és hegedű órák is vehetők; valamint a zeneszerzés körébe vágó munkákat is (zenésítés, szólamozás, áttételek, kísérek stb.) illő árért elkészít.

— **Az Erdélyi Kárpát Egyesület.** 1907. szeptember hó 8-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja az Árpád csuci turista-vendéglő és menedékháznál (Kolozsmegye, Bükkerdő) kirándulással egybekapcsolt XVII. ki. rendes közgyűlését, a következő tárgyszorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány évi jelentése. 3. A számvizsgálók jelentése az 1906. évi zárószámadásról. 4. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. Esetleges indítványok.

— **Új zeneművek.** Vetélkedés és szerelem cím alatt, Major József két új eredeti népdalt írt, mely dalla mosságánál fogva csakhamar nagy népszerűsége és elterjedése tarthat igényt. A két népdal egy füzetben jelent meg; ára 2 kor. és kapható Betegh Pál és Társa könyvkereskedésében, Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31.

— **Tűzfazásállítás.** Az okládi kir. járásbíró és fogházhelyiségek fűtésére az 1908. évre szükséges 117 kbm tűzfazásállítás biztosítása végett szeptember 8-án d. e. 9 órakor a királyi járásbírósnál nyilvános árverés tartatik. Az árlejtési feltételek az I. számú jegyzői irodában megtekinthetők. Az árlejtésben résztvevők 45 K bántópenzt kötelesek letenni.

— **A hadsereg szállítások és a magyar ipar.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter leiratot intézett az Országos Iparegyesülethez és közölte az egyesülettel a közös hadügyminiszternek azt a panaszát,

hogy a hadügyi szükségletek fedezése céljából tartott versenytárgyalások alkalmával a magyar cégek gyakran olyan cikkekre sem adnak be ajánlatot, a melyeket Magyarországon már gyártanak. A kereskedelmi miniszterhez intézett leiratában utalt arra a hadügyminiszter, hogy a magyar cégeknek ez a részvétele rendkívül megnehezíti a hadügyi szállításoknak a kvóta szerinti való felosztását. Így előfordult például már az is, hogy a magyar iparnak megillető részét egy némely beszerzési csoportból nem lehetett magyar cégeknek juttatni, még úgy sem, hogy abból a csekélyszámu cikkből, amire a magyar cégek ajánlatot tettek, az egész kiirt mennyiséget ezeknek a pályázóknak ítélték oda. Konstatálta a kereskedelmi miniszter, hogy a hadügyminiszternek ezeket a tapasztalatait az ő megfigyelései is megerősítik Hangsúlyozza Kossuth, hogy a magyar kormány a maga részéről mindent elkövetett abban az irányban, hogy a hadügyi szállításokban Magyarországra eső és a kvótának megfelelő mennyiséget a hadügyi kormány által létesített megállapodások után ugyszólván intézményesen biztosított és örkődik ezeknek a megállapodásoknak végrehajtásán. Felkéri a kereskedelmi miniszter ennek következtében az Országos Iparegyesületet, hogy e felhozott körülményeket, amelyek az egész ország iparoságára nézve rendkívül nagyfontosságúak, hozza tagjainak tudomására és minden erejével és befolyásával hasson oda, hogy a hadügyi versenytárgyalások iránt a magyar iparosok a jövőben az eddigénél nagyobb érdeklődést tanúsítsanak és tegyék lehetővé még némi áldozatok árán is, hogy a hadügyi szállításoknak azt a mennyiségét, a mely Magyarországot a kvóta szerint megilleti, tényleg a magyar ipar révén fedezzék. A kereskedelmi miniszternek ezen leiratával az Országos Iparegyesület végrehajtóbizottsága f. év augusztus hó 21-én délelőtt 11 órakor Matlekovits Sándor elnöke alatt tartott ülésében foglalkozott és azt a határozatot hozta a leirat kapcsán, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez felír és kérdést intéz aziránt, tudassa az egyesülettel, hogy melyek azon cikkek, amelyekre a hadsereg szállításoknál nem adtak be kellőszámu pályázatot. A kereskedelmi miniszter válasza után az Országos Iparegyesület e rendkívül nagyfontosságú tárgyban az érdekelt iparosokat hívja össze.

— **Szolga havi fizetés mellett állandó helyet kap. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.**

— **Csemegeszőlő** csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaránként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Görög és sárgadinye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosaránként 2.40 kor. Paradicsom, töltötöl zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasuti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít: Szabó 176 gyümölcskivitelező Csongrád.

— **A jövő körözje!** Szénásy Béla magyar gyártmányú új szabadalmazott fejes körzői a legjobbak. Kapható: **Betegh Pál és Társa** könyv-, papír-, író- és **rajzszerkereskedésében** Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 31. sz. a.

Kiadja: **Betegh Pál és Társa** újságkiadó intézete.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az első alföldi cognagyár részvénytársaság és szeszfinomító gyár Kecskeméten** budapesti központi irodájának (V. Méréleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatok Budapestben
Nagyban Kicsinyben
Finomított szesz adózva . . . 163— 167—
Finom szesz adózatlanul . . . 61— 68—
Nyers szesz adózva . . . 161— 164—
Denaturált szesz 50— 52—

A szeszárak újabb megszilárdultak és tartós árakra van kilátás.

642—907. ár. sz.

HIRDETMÉNY.

Székelyudvarhely város árvaszéke közhírré teszi, hogy Székelyudvarhelyi elmebeteg Haurik Alfréd tulajdonát képező sörgyár az ahhoz tartozó épületekkel és felszereléssel együtt 1907. évi szeptember 15-ikétől nyilvános árverezés útján bérbe adatik 6 egymásután következő évre, vagyis 1913. szeptember 14-ig; kikiáltási ár 2400 korona.

A bér összeg felévi előleges részletekben fizetendő.

A bérlet tárgya az ahhoz tartozó felszerelésekkel együtt leltár mellett adatik át bérbevevőnek, ki a bérleti idő lejártá után köteles szintén leltár mellett ugyan olyan állapotban visszaadni, mint a hogy átveszi.

A sörgyárhoz szükséges korló, szalad, árpa, szurok, üvegek, sörszekér, tűzifa stb. készletet bérbevevő köteles becsáron azonnali készpénzfizetés mellett átvenni.

Az árverés napjál 1907. szeptember 10-ikének d. e. 10 órája tüzetik ki Székelyudvarhely város árvaszéke hivatalos helyiségébe, hol a részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székelyudvarhely város árvaszéke, 1907. év augusztus hó 28-án.

SOÓ DOMOKOS,

h. polgármester, árvaszéki elnök.

5057—907. kig. sz.

MEGHÍVÓ.

A kereskedelmi min. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának f. évi július 12-én kelt 57734—907. sz. rendelete értelmében Udvarhelyvármegye területén lakó összes iparosokat, kereskedőket és gyártulajdonosokat, valamint az összes ipari és kereskedelmi alkalmazottakat a kerületi munkásbiztosító pénztárba (eddig Kerületi Betegsegélyző Pénztár) közgyűlési kiküldöttek választására f. évi szeptember hó 16-án délután 6 órára Székelyudvarhelyre a városához tanácsstermben tisztelettel meghívom.

A vidékről jövő munkaadók vagy munkások fuvar vagy napidíj illetményre igényt nem tarthatnak.

Székelyudvarhely város iparhatósága, 1907. augusztus 26-án.

SOÓ DOMOKOS,

h. polgármester.

Zene és műének tanfolyam!

Alólírott úgy mint minden évben, az idén is folyó évi szeptember havában kezd meg a zene és műének tanítását, hol kezdők és haladók könnyen felfogható módszer alapján zongorán, negedün, cimbalmon, citerán és a magasabb műénekben alapos oktatást nyerhetnek.

Beiratkozni lehet már folyó évi szeptember 2-ikétől kezdve.

Kiváló tisztelettel

Baku Katalin

Székelyudvarhely, Kossuth-u. 47., az állami polgári leányiskolával átellenben.

Körjegyzőnél irnoki állást óhajt elnyerni egy szolid fiatal ember szerezni feltételek mellett. Végzettsége 4 gymnasium, írása nagyon szép, felfogása gyors. Alkalmazva még nem volt. Ajánlatok „Szerény ifjú” jelige alatt e lap kiadóhivatalához küldendők.

451—907. szám vhtó.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében

szövetkezzünk a magunk anyagának beszerzésére; szövetkezzünk a saját terményeink értékesítésére, természetesen kereskedelmi alapon. De hogy ezt az üdvös és áldást hozó reformot megvalósíthassuk, hogy annak minden kisiparos részese legyen, mindenekelőtt szükséges egy olyan összekötő kapocs létesítése, mely minket egy táborba tereljen és ezt kedves iparos barátaim csakis az ipartestület létesítésével valósíthatjuk meg.

Fel tehát iparos barátaim! ne kíméljünk fáradságot; törjük meg magunk között azt az átkozott közönyt, mely egyesesen a megsemmisüléshez vezet. Közeledjünk, szeressük egymást, mert nagy átalakuló reformokat csakis egymás iránti szeretettel és bizalommal lehet kivívni. Szerényi államtitkár ur beszédeben kijelentette, hogy az új ipartörvényekben gondoskodva lesz az iparosok szervezetéről; kötelező lesz az ipartestület minden kisiparosra; addig is, míg ez a törvény megvalósul, iparkodjunk kényszer nélkül magunk között megcsinálni az ipartestületet. Mert e testület nélkül elkallódunk, hisz máris látjuk, hogy nyom bennünket egyik oldalról a tőke és a gyáripar, más oldalról pedig munkásaink folyton megújuló követelése.

Statisztikai kimutatás igazolja, hogy a mai kisiparosság tekintélyes része, körülbelül 64 százalék, segédszemélyzet nélkül dolgozik, vagyis segéd és tanonc hiányában maga kénytelen dolgozni. Mit jelent ez iparos barátaim? azt, hogy szegényedünk, szegénységben szenvedünk, közeledünk a tönk széléhez.

Fel tehát! itt a legjobb alkalom a kormány támogatását kérni; más város kisiparossága ipartestülete után messze menő támogatásban részesül, csak mi Székelyudvarhelyi kisiparosok vagyunk elmaradva, mert nem akarjuk felismerni a helyzet komolyságát. És mi ennek az oka? az ipartestület hiánya; nincsen olyan szervezetünk, a hol ipari érdekeinket megbeszélve, sérelmeinket a kormány elé juttathatnók.

Midőn ezen felhívásomat közreadom, teszem azt az összes kisiparosság érdekében; céloom az, hogy felrázzam iparos barátaimat az örökös nembánomság alól, mert midőn a kormány célja, hogy a kisiparnak továbbra is termelő tényezőnek kell megmaradnia és a gyári versennyel szembe szállni, minden egyes kis iparos kettős büntetést követ el nemzete és önmaga ellen, ha elmulasztja az alkalmat felhasználni.

Fel munkára iparos barátaim! felhívásom ne legyen pusztában elhangzott szó, egyesüljünk, szervezkedjünk és csináljuk meg egyetértve az ipartestületet.

Nagy János, iparos.

KÜLÖNFÉLÉK.

Haza — Amerikából.

Foszlóban a kék színű mesefátyol. Rég kimerültek Eldorado ország aranybányái; legenda már a sok millió dollár, amely a hirtelen meghalt amerikai nagybácsik örökösire vár. Oceánjáró hajók még mindig ezrenkint viszik ki azokat, akik megunták a hazát és vannak még itthon ábrándos fejű romantikusok, akik sóvárogva gondolnak Amerikára, ahol csak le kell hajolni aranyakért és kincsekért, de...

De mi történik? Jönnek vissza a magyar munkások Newyorkból, Csikagóból, Pittsburgból, Kalifornia államból, a Pacific railway összes állomásairól, jönnek vissza a hűtlenül elhagyott hazába. Nincs többé arany az aranybányákban, gyufaskatulyákon nem lehet naponta ezer dollárt keresni, máról holnapra nem lehet többé a newyorki piacon meggazdagodni. Ellenben munka sincs többé a mézzel-tejjel gazdag Kánaánban.

Ez a legújabb hír. Az Egyesült államok kormánya hadat izent a trösztöknek s a trösztök felvették a harcot. Egyszerűen azzal fenyegetőznek, hogy beszüntetik az üzemet és elbocsájtják munkásaik nagy részét.

Valami feszültség, vészjelzőlő várakozás van a levegőben; a jóllakott béka puffadtsága és mozdulatlansága a kép, amelyet az amerikai tultermelet jellemzi. A nagy amerikai jólét az ő fizikai dekadenciájával immár kezd veszíteni vonzó erejéből.

A magyar munkás újabbán úgy szólva kénytelenkedésnek tesz Amerikába; körültekintget az ígért földjén, de bármerre néz, vizagszatalannak látja a helyzetet és siet vissza Magyarországra. Jön vissza a trencsénmegyei tót, az alföldi zsellér, a mármárosi rutén és jönnek vissza lasacsakán a mi kívándorolt székely atyafiaink is; minden Cunard-hajónak megvan a maga három négyszáz visszavándorlója.

A nemzet testéből szakadatlanul ömlött a vér kifelé, kezdünk már kimerülni s a levegőben Cassandra-jósok és hollókarogások röpködtek. Hirtelen változik a helyzet. Amerikában most talán nehezebb dolog munkához jutni, mint nálunk. A munkabér még elég magas ugyan, talán magasabb mint nálunk, de már nem kapkodnak munkások után, mint hajdanában. Az amerikai munkaadó a nagyvállalkozó, a gyáros, az amerikai vasutak babéraikon pihennek, milliárdjaikat és milliárdjaikat paragon hevertetik és vállalt vonogatnak a kormány fenyegetéseire.

— Beszüntetjük az üzemet, mondogatják, — és kezdik elbocsátani munkásaikat.

Hogy mindez Amerikában nem sok jóra fog vezetni, az bizonyos. A tőke túltengése nem egészséges evolúciója a gazdaság életnek; hogy ennek a tulajdonságának súlyos reakciói fognak Amerikában bekövetkezni, azt már sejtethetjük.

Annál örövendetesebb a visszavándorlás jelensége reánk nézve. Észre tér a megtevesztett munkások egész tömege, szomorú tapasztalatai rávezetik az igazságra. Az igazság pedig ma az, hogy a néhány fillérsnyi munkabérkülönbség nem ér fel azokkal az előnyökkel, amelyeket az otthon nyújt a dolgos kéznek. Elvégre is mi nem vagyunk az utolsó ország munkabérének szempontjából; újabbán pedig éppenséggel javult ebben a tekintetben a helyzet. A gazdasági fejlődés szigorú természeti törvényeinél fogva nálunk is változhatatlan tényként állítja be a fokozatos javulást s ha a mostani kivételes drágaságtól eltekintünk és tekintetbe vesszük, hogy örökké ez az állapot nem tarthat, bátran kijelenthetjük, hogy csakhamar el fog érkezni az az idő, amikor a magyar munkás jobban fog boldogulni idehaza, mint túl az Oceánon.

Ma még csak három-négyszázankint hozza vissza a hajó a kívándorlottakat a hazába. Idővel bizonyára ki sem fog vándorolni a komoly munkás és lesz idő, amikor csak kalandvágy fogja kikergetni szülőföldjéről a magyart. Egyelőre elégedjünk meg ezzel a kevés hazaérkezővel és nyugodjunk meg abban a tudatunkban, hogy kikerülhetetlen szociológiai esemény előtt állunk: a kívándorlás megszűnése és egy nagy visszavándorlás kezdete előtt.

— Rp. Keserű labdacok, «a Bömböde» részére.

Sign: Hetenként egy adag.

Senki azt nem tagadhatja, Halad Udvarhely város, Ha másban nincs haladásunk, Térdig a szemétkben járunk.

Sőprés minek volna nekünk, Abba nem fáj a mi fejünk; Sőpörtessen mint azelőtt Ki-ki saját háza előtt.

Kossuth névnap, Árpád ünnep Nem kell már, csak az őrdögnek! Hazafiság? Merő frázis! Jobb annál még a jó bor is.

A koresmáros csak hallgatja Fejét meg meg csóválgatja; Haj ha úgy mint régen volna, De sok bora is elfogyta S abból mennyi haszna volna.

Dr Veritas.

— **Udvarhelyvármegye igazolóválasztmánya 1714—1907.** alisp. sz. alatt ezennel körhírré teszi, hogy folyó évi szeptember hó 10 én délelőtt 10 órakor a vármegyeház kis tanácstermében a vármegyei leg több adót fizető bizottsági tagok névjegyzékének kiigazítása végett ülést fog tartani. Ezzel kapcsolatban, hivatkozással az 1886. évi XXI. t.c 27. §-ára figyelmeztetjük mindazokat, kik az említett törvények 26. szakaszában körülírt kétszeres adószámitás kedvezményét igénybe kívánják venni, hogy ebbeli igényük érvényesítése végett az ülés berekesztéséig az igazoló választmány előtt szóval vagy írásban jelentkezni és jogosultságukat igazolni kötelesek.

— **Képviselői beszámoló.** Biztos forrásból vesszük a hírt, hogy Dr Kovács Albert Székelyudvarhely országgyűlési képviselője október hó közepén tartja városunkban beszámoló beszédét, mely alkalmattal az általunk már régen sürgetett függetlenségi és 48-as pártot is szervezni szándékozik. Örömmel vesszük erről tudomást, mert a küszöbön álló vármegyei tisztújításra nézve sem lesz közömbös, hogy az alkotmányvédő függetlenségi párt akkorra teljesen szervezve legyen, és annak eszméit vihessük bele a választási küzdelembe.

— **Árpád-ünnep.** A pusztaszeri siklon álló millenáris emlékmű előtt, szeptember 15 én vasárnap délelőtt 9 órakor országos Árpád-ünnepet rendeznek, az első honszerző fejedelem halálának ezer éves évfordulóján. A legközelebbi vasúti állomás Kistelek, honnan az ünnepély színhelye, kocsin háromnegyed óra alatt érhető el. A kereskedelmi miniszter ez alkalomból szeptember 8-tól 22-ig érvényes félúru menetérti jegyeket engedélyezett a Máv. összes vonalaira. Igazolvány iránti kérvények „A Pusztaszeri Országos Árpád-ünnep rendező-bizottság”-hoz, Budapest IX Lónyai utca 4/c cím alatt intézendők.

— **Áthelyezés és kinevezés.** A valás- és közoktatásügyi min. György Sándor agyagfalvi állami elemi iskolai tanítót jelen minőségében a bögyözi állami elemi iskolához helyezte át és helyébe Benedek Ignác felsőgelléri tanítót az agyagfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Egy nagybirtok eladása Udvarhelyvármegyében** cím alatt rendkívül érdekes cikket kaptunk lapunk zártakor, melyet jövő számunkban fogunk közölni. Előre felhívjuk rá olvasóink és a nagy közönség szíves figelmét.

— **A villamvilágítás** előmunkálatai városunkban most már serényen folynak és így mindinkább megszilárdul azon reményünk, hogy nemsokára eltűnnek utcáinkból az almatagon pislogó petróleum lámpások és helyükbe az intenzívebb villamvilágítás lép. A vezetékét tartó fenyőszálat a héten rakták le az illető helyeken, és a jövő hét folyamán már a felállításukon és a hálózat vezetéken is dolgozni kezdenek.

— **Házasság.** Mészáros Zoltán helybeli intelligens és általános szeretetnek örvendő fodrásziparosunk, e hó 10-én délután 4 órakor tartja esküvőjét Orbán Dénes kolozsvári polgár kedves leányával Katinkával, a kolozsvári Belfarkasutcai ev. ref. templomban. Tartós boldogságot kívánunk az új párnak.

— **Kossuth Ferenc** a „Hir” első számában a következő nagy horderejű nyilatkozatot tette: A függetlenségi propaganda mindig időszerű, mert a függetlenségi elvekben üdvözülhet csak a nemzet. Ezeknek a dialógusa biztosíthatja csak a magyar nem-

zetnek és a magyar államiaságnak jövőjét és ezzel kapcsolatban a magyar királyi vér rendületlenségét. A függetlenségi politikának azonban most nem lehet kizárólag ideális alapokon nyugó politikának lennie, mint ahogy volt és lehetett, sőt lennie kellett, midőn az ország kisebbségének volt csak politikája. Most midőn az ország többsége áll a függetlenségi zászló alatt, akkor a függetlenségi párt alkotásra köteles. Aki pedig alkotni van hivatva, sőt erre köteles, szem előtt kell, hogy tartsa Kossuth Lajosnak azt az elvét, hogy a „politika az exigenciák tudománya.” Az elvűségnek, a tiszta hazafiságnak, a lelkiismeretességnek kell megvonni tudni a határokat a térben és időben, amelyeken belül a függetlenségi párt mozoghat az alkotás terén és amelyen túl nem lehet sem térben, sem időben. De az adott és hosszú ideig előreláthatólag adottnak is maradó helyzetben az alkotás egy elvi magaslaton álló párt számára áldozással és önfeláldozással jár; azonban ha vannak kitűzött célok, melyeket a nemzetnek el kell érnie, megköveteli a nemzet jövője, hogy a függetlenségi párt legyen az, mely megvalósítja e célokat a nemzettel és a nemzetért, nem pedig a nemzet nélkül és a nemzet ellen, mint ahogy például a haladók akarták megvalósítani az általános szavazati jog elvét. A függetlenségi lapok, melyek a pártot e hivatásában támogatják, hasznos és hazafias propagandát csinálnak és működésük nemcsak aktuális, de hazafias is. Azok ellenben, amelyek a helyzet nehézségeit kiélesítve, a párt által meghozott áldozatokat kiszinezve, úgy hiszik szolgálni a függetlenségi elveket, hogy elfeledést fognak rá azokra, akik erősen körvonalazott célok eléréseért a megvívott használat fel arra, hogy alkotmányos uton elérjék céljaikat, ezek — és fájdalom ilyenek is vannak — a midőn függetlenségi zászlót lobogtatnak, meglehet, hogy öntudatlanul, ellenségeivé válnak a függetlenségi eszméknek és megrontóivá a függetlenségi pártnak. Egy függetlenségi kisebbségnek is ártana a tullicitálás; egy függetlenségi többségnek pedig a hazára nézve áldásos működését rendkívül megnehezíti, mert tulságos próbára teszi az önfeláldozást.

— **Az első minisztertanács.** A kormány tagjai szabadságukról szeptember első napjaiban visszaérkeznek a fővárosba s ekkor valamennyi miniszter átveszi miniszteriuma ügyeinek vezetését. Az első minisztertanácsot szeptember kilencedikén fogják megtartani. Ez alkalmattal tárgyalják az egyes miniszteriumoknak az 1908. évre szóló és már teljesen elkészített költségvetését. Csak egy későbbi minisztertanács fogja megállapítani az október tizedikén összeülő parlament munka-programm-ját.

— **Halálozás.** Mély megdöbbenéssel vettük legközelebbi lapunk zártakor a lesújtó hírt, hogy Molnár Emil, a „Székely Ujság” szerkesztője, a függetlenségi és 48-as párt egyik lelkes harcosa vasárnap este egyegyed 10 órakor, életének legszébb virágzásában, 26 éves korában meghalt. Már régen beteg volt az a szervezet, mely erős lelkét hüvelyül szolgálta és még sem hittük, hogy ilyen hamar legyőzze az irgalmatlan halál. Egy rövid, de szép és sikereiben gazdag pályafutásnak vetett véget az enyészet hatalma. Molnár Emilben egy törhetetlen, lelkes hazafi dőlt a sirba; egygyel ismét kevesebben vagyunk és fájdalom ez az egy a legjavából való volt. Helyét majd betöltik, a világ tovább folytatja megszokott körforgalmát, de mi azért kegyelettel őrizzük meg a jó hazafi, a lelkes Kossuth-katona emléket! Legyen pihenése oly csendes, mint a minő zajos áldásos élete és működése volt. Temetése szerdán délután volt óriási közönség részvételével mellett. Jó barátja Dr Nagy

György könnyekig meghatottan tartotta koporsójánál a bucsubeszédet, mely a jelenvoltakat mélyen megindította.

— A ref. kollegiumban a beiratások szeptember 2., 3. és 4-ik napjain délelőtt 9—12 ig és délután 2—3-ig eszközölhetők. A javító és felvételi vizsgálatok, melyre előzetesen kell jelentkezni a beirási napokon délután 3 órán kezdve tartatnak meg. Az év ünnepélyes megnyitása szeptember 5-én délelőtt 10 órakor lesz az intézet nagytermében.

— **Jászai Mari** a „Nemzeti színház” kiváló nagy tragikai művésznője Szovátán tölti szünidejét; vasárnap délután az iskola udvarára gyűjtötte össze a falu népét és előadást tartott nekik a váltóról és a pálinkáról; majd Endrődi Sándor néhány versét, végül pedig a Szózatot szavalta el óriási hatással. Szép és nemes feladatot teljesített a nagy művésznő, midőn csodálatos művészetének erejével a népnek épen azt a két nagy betegségét igyekezett gyógyítani, mely leginkább pusztítja életerejét: Kösztönet és hála illeti a nép nevében.

— **Az ev. ref. egyházkerület Igazgatótanácsa** Kolozsvárt augusztus 22-én báró Bánffy Dezso egyházkerületi főgondnok elnöklésével ülést tartott, melynek eredményéről a következőkben számolhatunk be: Az etedi erdő faanyagának nyilvános árverésen való eladása engedélyeztetett. A szekelymagyarosi iskola közsegívé tétele engedélyeztetett, a szerződésben azonban kösse ki az egyházközség, hogy az iskolának esetleges további államosítása csak a ref. egyház most kikötött feltételeivel lehetséges. Az udvarhelyi egyházmegye esperesévé Vajda Ferenc lelkészt megválasztván, az erről szóló jelentés tudomásul vétele mellett, újonnan megválasztott esperest üdvözlő az igazgató tanács. Az esperessé választott Vajda Ferenc helyébe — ki hivatalból tagja a közgyűlésnek — az udvarhelyi egyházmegyében új egyházi képviselő választandó.

— **Az unitárius egyháznak** Csókfalván legközelebb tartott zsinatáról kiegészítőül még a következőket közöljük: A tanári állások betöltésénél a szekelykereszturi gimnáziumhoz rendes tanároknak Gálfalvi Sámuel, Nagy Lajos, Szentmártoni Kálmán, helyettes tanároknak Lőrinczy Géza, Péter Lajos és Fogarassy Géza választattak meg. Sándor János szekelykereszturi igazgató nyugdíjaztatása iránti kérvényét a legnagyobb sajnálattal vették tudomásul. Egyházi tanácsosoknak megválasztottak: Barabás András udvarhelyi. árvaszéki elnök és Imreh József. Az ünnepségek kiemelkedő pontját a vasárnapi és hétfői istentiszteletek képezték. Az első napon Vári Albert udvarhelyi lelkész mondott nagyszabású, remek beszédet, mely a hallgatóságra mély hatást gyakorolt és a kitünő lelkész kiváló szónoki kvalifikációját fényesen érvényre juttatta. Hétfőn történt a tizenöt ifju pap felszentelése, kikhez az agg főpásztor intézett megható beszédet. Ferencz József püspök kíséretével kedden délután 2 órakor utazott el Csókfalváról, a falu népének lelkes tüntetése mellett.

— **Beiratás.** A helybeli szent Ferenc rendi barátok vezetése alatt álló róm. kath. elemi fiu 6 osztályú iskolába a beiratások szeptember 1-én kezdődnek; felvételnél azok, akik 1907. évi augusztus 31-ig a 6 évet betöltötték és a 12 évet túl nem haladták. Tandij az eddigi 8 korona helyett 4 korona. A szegény és szorgalmas jó viseletű tanulók tanszerekkel és könyvekkel láttatnak el. A tanév kezdete szent misével egybekötött „Veni Sancte” után f. év szept. 9-én lesz. Igazgatóság.

— **A pánádi vérfürdő.** Pánád községébe, amely Balázsfalva közelében van, augusztus 24-én, a csikszeredai

24-ik honvédegyezred negyedik zászlóalja érkezett gyakorlatra. Este a tisztikar az oláh iskolában vacsorált, amikor egy tömeg oláh támadta meg az épületet. A tömeget állítólag egy oláh ember izgatta fel, akit egy tiszt rendreutasított, mert kalappal a fején és pipával a szájában lépett a szobájába. A tömeg, mely botokkal, kapákkal és kövekkel volt fel-fegyverkezve, oly fenyegetően viselkedett, hogy a zászlóalparancsnok riadót fuvatott és egy század katona szuronnal verte szét a tömeget. A rohamnál három ember meghalt, egy haldoklik; ezeken kívül még három halálosan megsebesült, huszonketten pedig könnyebb sérüléseket szenvedtek. Ugy a katonai, mint a polgári hatóságok megindították az ügyben a legszigorubb vizsgálatot.

— **Értesítés.** A helybeli református leányiskolába a beiratások szept. 2-án kezdődnek és bezárólag szept. 6-ig tartanak. Beiratósi díj fejében, minden gyermek után egy korona fizetendő. A tandijmentesség iránti kérések, a beiratás alkalmával adandók be az ig. tanítónőhöz. A tanév ünnepélyes megnyitása 7-én d. e. 8 órakor lesz. A tanítás 9-én reggel 8 órakor kezdődik. Székelyudvarhely, 1907. aug. 31. Az igazgatóság.

— **Köszönet.** A f. hó 25-én Paktfalván rendezett táncmulatság alkalmával felülfizettek: Ferenczy Ferenc 5 K, Ravasz Miklós 1-20 K, Balázi Dénes 1-20 K, Imrich Vilmos, N. N. 1—1 K, Ferenczy Gáborné, Szabó Gáborné, N. N. 40—40 f. N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. 10 f., N. N. 10 f., N. N. 1 fillér. Fogadják érte a rendezőség köszönetét.

— **Uj gyár Parajdon.** A kiskülvölgyi h. e. v. részvénytársaság Parajdon marónatron és klór előállítására új gyárat létesít.

— **Kertész Albertné F. Lujza** zeneszerzőnő még egy pár üres órára zongora-tanítványokat elfogad. Tanít kezdőkül a legmagasabb iskoláig. Nem tömeges tanítással, hanem külön minden növendék egy teljes óráig nyer lelkiismeretes és alapos gyakorlati és elméleti oktatást. Ugyanott francia, német és hegedű órák is vehetők; valamint a zeneszerzés körébe vágó munkálatokat is (zenésítés, szólómozgás, áttételek, kísérek stb.) illő árért elkészít.

— **Az Erdélyi Kárpát Egyesület.** 1907. szeptember hó 8-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja az Árpád csuci turista-vendéglő és menedékháznál (Kolozsmegye, Bükkerdő) kirándulással egybekapcsolt XVII. ki. rendes közgyűlést, a következő tárgyszorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány évi jelentése. 3. A számvizsgálók jelentése az 1906. évi zárószámadásról. 4. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. Esetleges indítványok.

— **Uj zeneművek.** Vetélkedés és szerelem cím alatt, Major József két új eredeti népdalt írt, mely dalla mosságánál fogva csakhamar nagy népszerűsége és elterjedésre tarthat igényt. A két népdal egy füzetben jelent meg; ára 2 kor. és kapható Betegh Pál és Társa könyvkereskedésében, Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31.

— **Tűzifaszállítás.** Az okládi kir. járásbíró és fogházhelyiségek fűtésére az 1908. évre szükséges 117 kbm tűzifaszállítás biztosítása végett szeptember 8-án d. e. 9 órakor a királyi járásbírósnál nyilvános árverés tartatik. Az árlejtési feltételek az I. számú jegyzői iródban megtekinthetők. Az árlejtésben résztvevők 45 K bántópenzt kötelesek letenni.

— **A hadsereg szállítások és a magyar ipar.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter leiratot intézett az Országos Iparegyesülethez és közölte az egyesülettel a közös hadügyminiszternek azt a panaszát,

hogy a hadügyi szükségletek fedezése céljából tartott versenytárgyalások alkalmával a magyar cégek gyakran olyan cikkekre sem adnak be ajánlatot, a melyeket Magyarországon már gyártanak. A kereskedelmi miniszterhez intézett átiratában utalt arra a hadügyminiszter, hogy a magyar cégeknek ez a részvétele rendkívül megnövekedt a hadügyi szállításoknak a kvóta szerinti való felosztását. Így előfordult például már az is, hogy a magyar iparnak megillető részét egy némely beszerzési csoportból nem lehetett magyar cégeknek juttatni, még úgy sem, hogy abból a csekélyszámu cikkből, amire a magyar cégek ajánlatot tettek, az egész kiirt mennyiséget ezeknek a pályázóknak ítélték oda. Konstatálta a kereskedelmi miniszter, hogy a hadügyminiszternek ezeket a tapasztalatait az ő megfigyelései is megerősítik Hangsúlyozza Kossuth, hogy a magyar kormány maga részéről mindent elkövetett abban az irányban, hogy a hadügyi szállításokban Magyarországra eső és a kvótának megfelelő mennyiséget a hadügyi kormánnyal létesített megállapodások után ugyszólván intézményesen biztosított és örökös ezekben a megállapodásoknak végrehajtásán. Felkéri a kereskedelmi miniszter ennek következtében az Országos Iparegyesületet, hogy a felhozott körülményeket, amelyek az egész ország iparosságára nézve rendkívül nagyfontosságúak, hozzá tagjainak tudomására és minden erejével és befolyásával hasonn oda, hogy a hadügyi versenytárgyalások iránt a magyar iparosok a jövőben az eddiginél nagyobb érdeklődést tanúsítsanak és tegyék lehetővé még némi áldozatok árán is, hogy a hadügyi szállításoknak azt a mennyiségét, a mely Magyarországot a kvóta szerinti megilleti, tényleg a magyar ipar révén fedezzék. A kereskedelmi miniszternek ezen leiratával az Országos Iparegyesület végrehajtóbizottsága f. év augusztus hó 21-én délelőtt 11 órakor Matlekovits Sándor elnöke alatt tartott ülésében foglalkozott és azt a határozatot hozta a leirat kapcsán, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez felír és kérdést intéz aziránt, tudassa az egyesülettel, hogy melyek azon cikkek, amelyekre a hadsereg szállításoknál nem adtak be kellőszámu pályázatot. A kereskedelmi miniszter válasza után az Országos Iparegyesület a rendkívül nagyfontosságú tárgyban az érdekelt iparosokat hívja össze.

— **Szolga havi fizetés mellett állandó helyet kap. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.**

— **Csemegeszőlő** csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaránként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Görög és sárgadinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosaránként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasuti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít: Szabó 176 gyümölcskivitelező Csongrád.

— **A jövő körzője!** Szénásy Béla magyar gyártmányu új szabadalmazott fejes körzőt a legjobbak. Kapható: **Betegh Pál és Társa** könyv-, papir-, író- és **rajzszerkereskedésében** Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 31. sz. a.

Kiadja: **Betegh Pál és Társa** ujságkiadó intézete.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az első alföldi cognagyár részvénytársaság és szeszfinomító gyár Kecskeméten** budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatok Budapestben

Finomított szesz adózva . . .	163—	167—
Finom szesz adózatlanul . . .	61—	68—
Nyers szesz adózva	161—	164—
Denaturált szesz	50—	52—

A szeszárak újabban megszilárdultak és tartós árakra van kilátás.

642—907. ár. sz.

HIRDETMÉNY.

Székelyudvarhely város árvaszéke közhírré teszi, hogy Székelyudvarhelyi elmebeteg Haurik Alfréd tulajdonát képező sörgyár az ahhoz tartozó épületekkel és felszereléssel együtt 1907. évi szeptember 15-ikétől nyilvános árverezés útján berbe adatik 6 egymásután következő évre, vagyis 1913. szeptember 14-ig; kikiáltási ár 2400 korona.

A bér összeg felévi előleges részletekben fizetendő.

A bérlet tárgya az ahhoz tartozó felszerelésekkel együtt leltár mellett adatik át berbevevőnek, ki a bérleti idő lejártá után köteles szintén leltár mellett ugyan olyan állapotban visszaadni, mint a hogy átveszi.

A sörgyárhoz szükséges korló, szalad, árpa, szurok, üvegek, sörös szekér, tűzifa stb. készletet berbevevő köteles becsáron azonnali készpénzfizetés mellett átvenni.

Az árverés napjával 1907. szeptember 10-ikének d. e. 10 órája tüzetik ki Székelyudvarhely város árvaszéke hivatalos helyiségébe, hol a részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székelyudvarhely város árvaszéke, 1907. év augusztus hó 28-án.

SOÓ DOMOKOS,

h. polgármester, árvaszéki elnök.

5057—907. kig. sz.

MEGHÍVÓ.

A kereskedelmi min. kir. miniszter ur ö nagyméltóságának f. évi július 12-én kelt 57734—907. sz. rendelete értelmében Udvarhelyvármegye területén lakó összes iparosokat, kereskedőket és gyártulajdonosokat, valamint az összes ipari és kereskedelmi alkalmazottakat a kerületi munkásbiztosító pénztárba (eddig Kerületi Közegyelőző Pénztár) közgyűlési kiküldöttek választására f. évi szeptember hó 16-án délután 6 órára Székelyudvarhelyre a városzház tanácsstermben tisztelettel meghívom.

A vidékről jövő munkaadók vagy munkások fuvar vagy napidíj illetményre igényt nem tarthatnak.

Székelyudvarhely város iparhatósága, 1907. augusztus 26-án.

SOÓ DOMOKOS,

h. polgármester.

Zene és műének tanfolyam!

Alólirott úgy mint minden évben, az idén is folyó évi szeptember havában kezd meg a zene és műének tanítását, hol kezdők és haladók könnyen felfogható módszer alapján zongorán, negedün, cimbalmon, citerán és a magasabb műénekekben alapos oktatást nyerhetnek.

Beiratkozni lehet már folyó évi szeptember 2-ikétől kezdve.

Kiváló tisztelettel

Baku Katalin

Székelyudvarhely, Kossuth-u. 47., az állami polgári leányiskolával átellenben.

Körjegyzőnél irnoki állást óhajtt elnyerni egy szolid fiatal ember szerezni feltételek mellett. Végzettsége 4 gymnasium, írása nagyon szép, felfogása gyors. Alkalmazva még nem volt. Ajánlatok „Szerény ifju” jelige alatt e lap kiadóhivatalához küldendők.

451—907. szám vhtó.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében

Gróf Roon-téle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román ésor p-land cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban
Gyertyántfy J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

A KOSSUTH FERENC által alapított

HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

udvarhelyvármegyei és Székelyudvarhely városi főképviselője **Betegh Pál és Társa** cégénél **Kossuth-utca 31. sz. a.** van
 Ügynökségek vármegyeszerte. Elfogad tűz-, jég-, élet- és járadékbiztosításokat. Elsőrendű hazai intézmény.

meben ezennel közhirű teszi, hogy a székelykeresztúri kir. járásbírósnak 1905. évi Sp. 829/2. számú végzése következtében Dr Viola Sándor székelykeresztúri ügyvéd által képviselt Lengyel László székelykeresztúri cég javára Macskási Emmanuel Gyergyószentmiklósi lakos ellen 150 K 90 fillér s jár. erejéig 1905. évi nov. hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogalt és 941 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 cséplőgép 1 szórórosta. 2 mérleg. bolti stélázi és pudri, 5 süveg cukor és 45 kiló liszt nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a székelykeresztúri kir. járásbírósnak 1907. évi V. 173/5. számú végzése folytán 150 K 90 f tökéketel, ennek 1903. évi június 1-étől járó 6 százaléka kamatai, egyharmad százaléka váltódíj és eddig összesen 213 K 20 f-ben biróilag már megállapított költségek erejéig Székelykeresztúron a város-háza előtti piactéren leendő eszköz-lésére 1907. évi szeptember 19-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek, szükség esetén becs-áron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfog-

laltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Székelykeresztúr 1907. aug. 27-én.

SZALONTAI ALBERT
 kir. bír. végrehajtó.

Őszi trágyázáshoz a

Thomas-salakliszt

helyesen alkalmazva, minden növénynek

a legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágyája

Kivánatra szakmunkákkal és árajánlással készségesen szolgál:

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrássy ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre.

Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva!

Szövetkezetek és kereskedők figyelmébe!

Legkiválóbb minőségű főzött-ecet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt kapható.

Helyben 5 literes rendelés díjmentesen házhoz szállíttatik.

Nagyobb mennyiségű ecet megrendelésnél előnyös árengedmény. Mintát szívesen küldenek.

Az Árpád-utca 7 szám alatti telek eladó. Értekezhetni lehet Fer-nengel Gyula kereskedőnél.

SZENKOVITS JÁNOS Utóda

Alapított 1865-ben.

Székelyudvarhelyt

Pompás látványosság:

Férfi és női divatruház

Batthyány-tér

Állandó divat-tárlat - szalon

Batthyány-tér 4 szám.

Batthyány-tér 5. szám

Legnagyobb választék női és férfi ruhaszövetekben. Ere-deti legújabb divatu diszkalapok. Férfi, női és gyermekecipők, mosóárúk, vásznak és rövidárúk.

FÉRFIRUHA-VÁLLALAT!

A lehető legolcsóbb árszabás!

A tisztelt vevőközönség becses figyelmébe ajánlom a ta-vaszi idény alkalmából a legfinomabb izlésnek megfelelően fel-szerelt áruraktáraitam

tisztelettel

Szenkovits János Utóda.

Elegáns férfiruhák megrendelési helye. — Utitáskák, illatszerek

Elvállal teljes iroda- és iskola-berendezéseket olcsó áron

SZEKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi Ien

legjobb magyar gyártmányú diszleveledpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, szines és virágos leveledpapírok és borítékok, leveled-kártyák, gyász-**Képes leveledzölapok** 20-féle helybeli felvétel. leveledpapírosok stb. Nagy választék tájképes virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből.

Állandóan kaphatók mindenféle

kész nyomtatványok,

u. m. községi, körjegyzői, szol-gabirósági, végrehajtói, ügyvédi, lelkészi, iskolai, üzleti és külön-féle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Mindenféle színű, nagyságu, su-lyu és minőségű irodai és író-

PAPIROSOK

vonalzott és sima leveledpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írógéppapírok, cso-magoló és selyempapírok, má-solópapírok, itató-papírok, szűrő-papírok, torta- és befőző pa-pírok, könyvkötő papírok és papír-különlegességek. Kártyapapírok.

Lemezpapírok minden sulyban. hangjegypapírok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüze-tek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, leírásai és rond-írásai minták, Olcsó legyező-fal-diszek, klotzépapírok, szivarka-hüvely, szivarka s névjegytárcák. Dohány- és szivartárcák bőrből és fémből. Bőrtárcák, pénzes-erszé-nyek, iskolai és irománytáskák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31 (saját ház).

Ajánlják modern gépekkel szakszerűen berendezett

KÖNYVNYOMDÁJUKAT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblá-zatok, hatóságai és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és j u t á n y o s á r o n való elkészítésére. Ajánlják továbbá

— KÖNYVKÖTÉSZETÜKET —

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki.

Acéltollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszáraz, disztollszáraz. **Ironok**, fekete, szines és másoló-ironok, notes-ironok, csavariro-nok (crayonok), zsebironok, csa-varironbetétek, ironvédők, iron-hegyezők. **Kréták**, iskolai, kávé-házi és fajlező kréták, szines kréták. **Tinták**, legjobb irodai és másoló tinták, szines, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedűvonó, hurok, hegedű-iskola, hegedű-alkatrész-ek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek, tük. Han-goló-sipok és okarinák. Mono-grammok fehérnemű és leveled-papírjelzésre. Kézi nyomda. — Különféle bélyegzők, pecsétnyo-mók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyak. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdeszkalapácsok gyári árban.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögme-rő, rajzdeszkák tolltokok, itató-deszkák, olaj- s vízfesték minden színben. Ecetek. Irodai és zseb-tintatartók, disztintatartók, toll-állványok, szivacs-csésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szönyegszögek, kapcsok stb.

A Székelyföld legnagyobb kész nyomtatványraktára

Nyomatott Betegh Pál és Társa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt 1907.